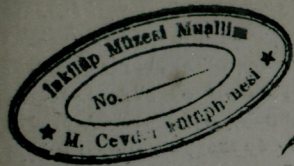


۱۳ ثَمُوز ۱۹۱۸

صافی : ۵۴

ایگنجی جلد



کیلی مخبرو

ايسا

« خلاصه لار کوچوک ، ميق قسبي بويوک حره لار »

۸

پارچه قلاوه درکوسه

صافران رنگلي فجر بوتون دنيای آيدنلا
تيوردي . بيلد رملره اکلنه زوس ، نهايتسز
تپه ای اولمليک اُک يوکسک ذروهسته ميبودلری
طويلادي . بو سوزلری سويلدی . هپسې درن
بر حرمتله ديکيلورلردی :

— اُی ميبودلر ! بنی ديکيلکيز . ايچمن
قرار ويرديکم شئي سزه اکلاناچم . قادين
اُزک ، هيچ بر ميبودلر نه امرمه قارشى
قوباسين . هکيز بکا اطاعت ايدکيز ، ده ايشمى
چابوجاچم بتيهرم . اُکر ميبودلردن برى
آقاييلره ياخود ترواييلره يارديمه کيدرسه
جزاسنى کوره چک ! اولمپه يارالانش ، محجوب
بر حلاله دونه چکدر . اونی طوتوب اوزاغه ،
ارضک اُکدرين اوچوروملر نه ، طوج هاشيکلي ،
دهمير قابلي تارتارسوه فيرلاناچم . کولک يردن
نه قادار اوزاقسه بو کر دابده جهنمدن اوقادار
اوزاقدر . بوتون ميبودلرک اُک قوتلبسى بن
اولديغى او اکلاناچم ! اُی ميبودلر ! هايدی
دنه يکيز ! کوره چکسکيز . کولک قيهسه
بر آلتون زنجير طاقکيز . هکيز بو زنجيره
اصيلکيز . ايلستدېکيز قادار اوغراشک .
ممکن دکل کوکي ارضه اينديره ميه چکسکيز .
فقط بن ، اُکر ايلسترم ، هکيزی ارضله ،
حتي دکيلزه برابر قالدير ، بو زنجيره له اولمليک
تپهسغه باغلام . هکيز ، هرئى ، بوتون
کاشات قارشيمده اصلي قالير . ايشه بن اوقادار
ميبودلره انسانلرک اوستونيم !

ميبودلر ، بوسوزلردن شاشين ، صوصدبلر
زيرا پک سرت بر طوره سويلشدى . پارلاق
کوزلو آتانه :

سرايت ايتش کي سس سز بر حلقه طرزنده نيور .
لردی . کنديلرني سوروکامک ، نيور تپ بارچالامق
ايشتهن قاسيرغه يه قارشى بوغوشيورلرشم کي
قيورايورلر ، يوکلوم اوليورلردی . بورا
اوليور ، ايليلقرايلور ، کوليور ، کورکده يوردي .
خيالنلر رعهاله تيوردي . هر نه قدر يوزلرينک خفيف
چوردلری قورقوج خيالنلر اشترتازيله قشلى ايديور .
ديسه ده اولو کوزلری هر قوچ کي بنه اولو ايدى .
بو خياللرک سس سز واکلاشيلماز رقصلر نه کتايير
آلتنده ماوتراق و فوسفورل ضياه اهزاز ايديوردي .
وجودمن صوغوق بر تر بوشاندى . ساچلرم
اورپردی .

طوبونيز و مرحمتسز سس :

— کوليورلر ، ديدى .

— آتياچم طويلو بيلير بر سله :

— نه ؟ ديه سوردم .

— سکا ...

— سبي نه ؟

— چوجوچه سوزلرکده ک صاف دلاکدن
طولاي ... حقيق فلاکتلربيله نظرلرنده ، چوق سيق
کوردولن لوحلردن و تماشالردن بشقه بر شى کي تاق
يديله بن آدمک قلبده ، سن خيل فلاکتلر تصور
ايدرد کدى اُي حسار اوبانديرمق ايشته يورسک ؟
دوشون هله ! نجه زامندر بوکا اوغراشيلور . سيق
حقيقت انسانلرک رقتنه دوققا ياور ، روحلرني آتيجنه .
يورده ، بو آدمک و جدانى سنک قورونورلرکي ،
سنک خويلارلرکي تنور ايدره چک ؟ ... سن کنديکي
بوکاموق اولدکي صانيورسک ؟ ... سنده بوياميدي وار ؟
خيالنلرک سس سز قيهقه لری قلقلرنده واشترتازلرنده
دوام ايديوردي . صانيوردم بوکايوس اُرتق هيچ
بنييه چک ، اوله چمک کونه قدر اونی خيشله کوره چمک .
بوکايوسدن سيريلق ايشته دم . ايچم کدرله ، اوکده
ايله دولو اولارق قارا کتلره بوروردم .

و اکسزين يانامدن وورالاراق باش آتاشي ،
مظله براوجورومک ايجنه آتيلدم . اوراده سقوطلک
سرعتدن بوغولاراق يورالدم قالدم .

خيالنلرک قيهقه لری ، اوغوللاری ، ايليلقاری
پشمدن آيريلايوردي . قارا کتلر ايجندن هپسې
کوزلرني بکا ديکشلرکي بر تاثر طوبيوردم .
شقدده شدتلي برياش آغريسيه و بر خباباله واپاندم .
ايلاک ايشم ، اختيار کورله پيچاره يولداشک ماجراسى
تصور اينديکم کاغدلری آلتی اولدی . اولاری بر
دفعه بيله تکرار اوقومادن ييريدم . پارچه لريني پيچرهدن
آندم . اوبارچلری صباغ روزکاری هر يانه دايغندي .
کوزلريک اوکندن کچن بوتون حزنلر ، بوتون
اشکينلر ، بوتون عذابلر ، بوتون تضيقلر و جبرک ،
بن توکمنز ماجرالريني نقل ايتکم ايشته شدم ، کيهچي
بر خويلايوزلندن ايشته بويه بر آراول اوچدبلر کيتيدلر .

مترجمي : روشن اشرف

ماقيم غورکي

خيال هواده معلق دورويور ، کوياسرايلى بر اشارت
بکله يوردي . بنده فتورالاشن روجه قالان بوتون
قوتله حرصلى حرصلى بکله يوردم .
بو ، چوق سوردي . کوزلرني خيالنلر بردورلو
آيرامايوردم . تاکه نهايت : ياري ! بو نچون ؟
بوتون بونلر نه معنا وار ؟ ديدم .

او وقت آغبر ، مرحمتسز و طوليفسز سس
بيکدن چينلادی .

— کندی سواللريک جوابي کندک ویر ؟
ديدی . نچون حقيق فلاکتلره ، حياتک کورولور
و تاس ايديلير فلاکتلره اکتفا ايتکده بر طاقم
يکي اشکينلر ، يکي جفاار يارانک ؟ و مششوم
فورونولرني ، کوياس حقيقتا موجود ايشلارکي
تصوره چاليشارق انسانلره اولردن بحث ايديورسک ؟
اولاشدق ايشته ديک شى نهدر ؟ انسانلرده قالان
جسارت انقاضى بوتون بوتون پارچه لاق ، انسانلره
منحصرا کوتولکي کوستره ک اولاری بوتون فلاح
اميدلرندن محروم بيراقمى ؟ بلکه سن آيدنفلک
واميدک بر دشمنيتک ! و انسانلرک قيرني آمللرينه
قارا کتلر و حزنلر علاوه ايتک ايجون دوروب
ديکله نهدن ممکن اولديني قدر قارا کتلر و حزنلر
اويدور يورسک ! ياخودده سن انسانلردن فقرني
ايديورسک کي حيايى نهايتسز بر آبي تجربه کي
کوستره ک ، اولردنک ياشامق ارزوسنى پيقيورسک !
مفصلک نه ؟ اونی سويله .

دهشت وحيرت ايجنده ايدم . غرب تويخلر ،
اويله دکلي ؟ هرکس ، بالحاسه ميلاد حکايه لری
موضوع بحث اولونجه ، يازی يازمق ايجون عيني
اصول قولايير . فقير بر کوچوک چوجوق ياخودده
فقير بر کوچوک قيز آلتير . اولر ، زرده اولورسه
اولسون ، مثلا ايجنده دوناغش بر آغاچ بيرلديان
مرفه براؤک نچيرمى آلتنده صوغوقدن اولمورولور .
بو ، عادت اولش . بنده اوکا تبعت ايتدم ؛ ايشته
بو قدر . بو سسک حزنورده کنديکي ياکه چقاردم .
ظن ايديوردم . و بن ميلاد حکايه لرمده ک معاني
اوکا ايضاح ايتکه قرار ویردم .

— ديکيلکيز ، ديه باشلام . بن سزک کم
اولديکيزي بيلمه . بيلمکده ايشته مدم . سز بکا
سواللر سورديکيز . اويله ايشه بنده سزه جواب
ويره چمک . اولدن سورکه ، آرتق اميد ايديرمه ک
کيهچک قالان قسمنده راحت راحت او بومق حقي
بندن دها اوزون مدت نزع ايتمزسکيز .

بوسفالنلری ، بو احتضارلری تصور ايدرکن بن
بر بشقه سنده رقت و انسانيت حسارى اويانير مقندن
بشقه هيچ بر دوشونجه کوردم . بن ، هييات ،
اکثريا قورو و قابلي اولان يورکاری رقيهله شدرمه ک
چاليشيم .

خيالنلر آرسنده غرب و اورکوتوبى بر حرکت
حاصل اولدی . بن متخير ، هيچ برئى اکلایمق سزين
اولنره باقا قالدم . اکسزين هپسته بردن بر حيا نوبى .

— آی بابامز! بادشاهار بادشاهی! بیلورز؛ سنک قونکه قارشی قونماز. فقط، کوزهل مزراق آنان آقهالیره آجیورز. زوالیلر کوتو بر بختله پریشان اولویورلر. اوت، مادامکه امر اییدیورسک، دوکوشه قارشیماجنز. فقط براقده، اونلره نصیحتلر ویرهلم. بزی دیکله سینلر. غضبک آتنده تمامله محو اولمیشلر!

بولوطلری طولایلان زوس کولومسه دی؛ — امین اول، سوکیلی قیز! دیدی، واقما چوق سرت سوبلدم. فقط یینه سنک یاجقار یکی خوش کورورم!

صوکر، طونج آباقی، آلتون یله چویک آتارلی آراباسنه قوشدی. آلتون بر اثواب کییدی. ائله، غایت کوزهل ایشله نیلمش آلتون برقاقی آلدی. آراباسنه یئندی. آتله قامچله ووردی. همن، یله ییلدیزی کوک آراسنده اوچدیله. یایی حیوانلرک یاشادینی، چوق قاینایی ایدا اوسته کلدی. غارغاروس دینلن بوردی اولک مقدس بر محلی، کوزهل قوقولو بر معبدی واردی. انسانلره معبودلرک یایی آتارلی بوردی. اوردی، قوشوملیری چوزوب بویوک بر بولوطه صادی. شان صاجارق، داغک تپسینه اوطوردی. ترووالیلرک شهرینه، آقهالیلرک کیلرینه بادی.

اوزون صاجلی آقهالیلر سلاخانلریورلدی. چادرلرنده یمکلری چابوجاق یمشلدی. ترووالیلرده شهرلرنده حاضرا نییورلدی. بونلر داها آلتدیله. فقط چوجوقلری، قادینلری اوغرینه دوکوشمک آرزوسله یایییورلدی. قاپیلر آچیلور، یایا آتلی، خلق دیشاری آتیلیور، بویوک بر کودولتو یوکسه لیوردی. ایکی طرف قارشیلانجه طونج زرهلی دوکوشجیلرک مزراقیلره قوتلری بر برینه قاریشدی. قادیق قاتانلر چاریشیدیلر. بویوک بر کودولتو باشلادی. تولدورده ناله توله نلرک سونج ناعرالری، آجیقلی فریادلری ایشید- یلیوردی. بر، قاته بولاندی. شفق آدججه،

مقدس کونش یوکسلدیکه اوقلر انسانلری ووروور، دوشور ووردی. فقط کونش تام تپه کلنجه زوس بابا آلتون ترازبسی اوزاندی. کفهلرینه تولومی، ابدی اوقیوی قویدی. بر طرفند ترووالیلرک، اوز طرفنده دوکوشی آقهالیلرک طالعی دورویوردی. بو ترازینک اورتاسندن طوتدی. قالدیردی. آقهالیلرک اوغورسز کونی آلالدی. طالعلری بسله ییی آرشه دو قوندی. ترووالیلرک ایسه کینش کوکله قالتدی. اووقت زوس ایدا اوستندن ییلدیرمی فریلاندی. دوکوشی آقهاخلقنک آراسنده یاییجی شمسکی چاقدیردی. بوشمسکی کورونجه هپسی شاشیردیلر. قورقودن دهشتدن سارادیلر.

زوسکی یله برمی آقهالیلر ایچون بوزغون علامیدیر. ایدومه نه، آغامنون، اودیس، آژاقسلر، ائک قیمتی قهرمانلر دوکوشدن قاجارلر. نسلطورک آراباسنده کی آتلردن بری پاريس اوقيله ووروولور، تولور. بو اختیاری هکتور کسک اوزردر. اووقت دیبومه اونی کندی آراباسنه پندیریر. بر مدت دوکوشمک چالیشیلر. فقط کورورلرکه زوسک اراده سته قارشی برشی یایی ممکن دکا. دیزکیلری چکرلر، دوتزلر. دیبومه اوتانچدن بیتر؛ باس ایچنده در. هکتور بولظله شوقه کلر. عسکرلری تشییع ایدر. آقهالیلرک قازدقلری خندکله قادار صوقولورلر. آکر همر، آقهالیلره مرحمت ایسه، ترووالیلر اونلرک کیلیری مطلقا آتسه ویره چکلردر. همر آغامنونک عسکرلری غیره کتیریر.

آغامنونده عسکرلری غیرتله ندیریر. زوسه دعا ایدر. بر آن طالع ده کیشیر. آقهالیلر تکرار خندکی کچرلر. قاردهشی آژاقسک بویوک قاتلانه صافلان مھارتلی توسر، اوقلرله بر چوق ترووالی تولدورور. فقط ناله بره هکتوره مجومه قاتلار. هکتور آغیر بر طاش آتارق اونی کوسکندن یارالار.

زوسده بر طرفده ترووالیلری جانلاندیریر. هکتور، آقهالیلری یینه خندک کیلرینه سورمکه اوغراشیر. اوراده اولردن بر چوخی جان ویرمیشدر!

هراپله آتله بو وضعیت قارشینده آلاری باغلی دورامازلر. آقهالیلره یاردیم ایگه قرار ویریرلر. آرابالرینه بیتیر. اولیک قاپیلری آشارلر. فقط زوس ایدا تپسندن اونلری کورور. غضبه نیر. ایریسه، کپری دوغملری ایچون خبر کوندیریر. معبودلر مایوس اولدق بومره اطاعت ایدرلر. زوسده اولیه دوتز. معبودلرک آراسنده، یارین آقهالیلرک باشنه داها بویوک فلاکتلر کتیرمکچکی سوبلر. «دهشتلی هکتور، آشیل کیلرندن قینجه به قدر دوکوشی برقاقیجی. اوکون ایکی اوردو، کیلرک یاننده دار بر ساحبه صیقشاجی، باتروقلاک جسدی ایچون وروشاجی. ایشه زوسک اراده سی بودر!»

کجه اولور. دوکوشجیلر چکیلیرلر. فقط هکتورله عسکرلری ایلونه دونه جک برده دوکوش میداننده قایلرلر. آقهالیلری کیلرینه یتمکدن منع ائیک ایچون کوزمه تیرلر.

هکتور شهرده هرکسک اویاتیق بولونمسی امر ایدر.

قازاندقلری ظفرله آمیدیر. ترووالیلر، بوتون کجه، یاقدقلری بویوک آتشلرک آیدینایی ایچنده استراحت ایدیورلدی.

کوکک قهسندکی کوموشلو آیک اطرافنده ییلدیزلر تاصل قیویلیجیمالانیر؛ عواده روزکارلر صوصدینی زمان درلر، تهلر، داغلار و زاقلره قادار ناصل و شوحله آیدینایی؛ سوبنه چوبان بوتون ییلدیزلرک ایشیدادینی کورور؛ ایشته، ترووالیلرکده قساتنیک آقار صورلرله کیلر آراسنده، ایلونک قارشینده طوتوشدوردینی آتشلر بویله بارلییوردی. اوواده بویله ییکلرجه آتش یاییور، هر آتسکک صیجاق آله ولری اطرافنده آلی دوکوشیجی اوطورویوردی. آربه یولاف ییئن آتار آرابالرینک باشنده دورویورلر، فخرک ماوی تختی اوستنده کوردو. نه سنی بکلورلدی.